

ÎNCĂLCAREA DE CĂTRE CONDUCĂTORII DE VEHICULE A REGULILOR DE CIRCULAȚIE RUTIERĂ PRIN COMPORTAMENT AGRESIV

VIOLATION BY VEHICLE DRIVERS OF ROAD TRAFFIC RULES THROUGH AGGRESSIVE BEHAVIOR

CZU: 343.346:316.624:342.924

DOI: <https://doi.org/10.59295/ssdoed2024.47>

Daniela GÎNCO-FODOR¹

ABSTRACT. *Aggressive traffic behavior significantly increases the risk of road accidents. Sudden maneuvers, dangerous overtaking and aggressive pursuit can lead to collisions with serious consequences. Aggressive leaders endanger not only themselves, but also those around them. Constant stress can have an impact on the physical and mental health of all road users.*

According to traffic laws in various countries, aggressive behavior in traffic is punishable by legal penalties such as fines, suspension of driving license and even imprisonment in serious cases.

To combat aggressiveness in traffic, it is essential to promote road education and responsible driving behavior. Awareness courses and awareness campaigns can help change the mindset of drivers. The preventive approach is essential to reduce aggressive behavior in traffic. Preventive measures such as the creation of road infrastructure, the promotion of mutual respect in traffic and appropriate sanctions can help reduce incidents of aggression.

Keywords: *traffic, aggression, sanction, aggressive behavior, violation, legislation, contravention.*

Introducere

Agresivitatea în trafic- o problemă tot mai evidentă și preocupantă în societatea contemporană, generând consecințe serioase asupra siguranței rutiere și a calității vieții. Cu toate că traficul rutier poate fi un factor stresant, agresivitatea manifestată în acest context este, în mare măsură, rezultatul comportamentelor inadecvate și a lipsei de autocontrol.

Unul dintre principalele aspecte ale agresivității în traficul este comportamentul rutier agresiv, care se manifestă prin depășirea limitelor de viteză, schimbarea abruptă a benzilor, claxoane excesive și gesturi obscene. Acest tip de conduită nu numai că pune în pericol viața șoferilor și a pasagerilor, dar contribuie și la un climat general de nesiguranță pe șosele.

Un alt factor care alimentează agresivitatea în trafic este frustrarea cauzată de aglomerație, întârzieri sau evenimente neprevăzute. În lupta zilnică pentru a ajunge la

---

¹ Daniela GÎNCO-FODOR, studentă, Universitatea de Stat din Republica Moldova, ORCID ID: 0000-0001-8362-9 08X. E-mail: gfdannelly@mail.ru, Coordonat: Rodica NICHITA, dr. în drept, lector universitar, USM

destinație, oamenii pot deveni iritați și stresați, iar aceste emoții negative se pot transforma în comportament agresiv în trafic. Starea de furie poate fi exacerbată de anumite evenimente, cum ar fi accidentele rutiere sau încălcările de reguli ale altor șoferi.

Un alt aspect important de luat în considerare este impactul agresivității în trafic asupra sănătății mentale și a relațiilor sociale. Șoferii care manifestă comportamente agresive pot suferi de stres cronic și pot avea probleme în relațiile interpersonale. De asemenea, agresivitatea în trafic poate contribui la creșterea tensiunilor în societate, creând un cerc vicios de comportament negativ.

Soluționarea problemelor agresivității în trafic necesită a fi coordonate la nivel individual și societal. În primul rând, este esențial ca șoferii să-și recunoască propriile emoții și să-și dezvolte abilități de gestionare a stresului.

Istoric

Agresivitatea este tratată de Codul Contravențional nu doar sub aspectul încălcărilor regulilor de circulație rutieră, ci și în dispozițiile referitoare la agresivitate fizice, spre exemplu orice comportament agresiv care implică utilizarea forței sau amenințări cu aceasta poate fi considerată contravenție. Dispoziții privind agresivitatea verbală-hărțuirea verbală, inclusiv limbajul agresiv și amenințările verbale cu violența, pot constitui contravenții. Ce ține de sancțiuni, Codul Contravențional, în mare parte, pentru agresivitate, prevede amenda ca sancțiune. Victimele comportamentului agresiv au dreptul la protecție specială, inclusiv ordine de restricție împotriva persoanei agresive, sau privarea acesteia de dreptul de a deține anumite funcții. De asemenea, sancțiunile pentru comportament agresiv pot fi ajustate în funcție de circumstanțele atenuante, agravante sau cele excepționale, inclusiv relația dintre contravenient și victimă, iar manifestările de agresivitate împotriva minorilor sunt sancționate mai aspru pentru a asigura protecția adecvată a drepturilor acestora. Contravenienții acuzați de manifestări de agresivitate pot fi îndemnați să participe la programe probaționale pentru a preveni repetarea comportamentului agresiv. Totuși, chiar dacă celelalte capitole abordau de mult timp aspectul agresivității la comiterea contravențiilor, comportamentul agresiv manifestat la încălcarea regulilor de circulație apare mult mai târziu.

Articolul 241¹ din Codul Contravențional [1], se completează prin LP8 din 06.04.17, MO134-143/28.04.17 art.210, Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100) se modifică și se completează după cum urmează: „Articolul 241 [1]. Încălcarea de către conducătorii de vehicule a regulilor de circulație rutieră sau a normelor de conducere preventivă prin comportament agresiv

Definiția Comportamentului Agresiv

Comportamentul agresiv în contextul încălcării regulilor de circulație se referă la acțiuni care implică o intenție deliberată de a intimida, amenința sau provoca alți

participanți la trafic. Aceste acțiuni pot include depășirea vitezei legale, schimbarea bruscă a benzii, tăierea altor șoferi, claxonarea excesivă și alte comportamente care pun în pericol siguranța rutieră.

O definiție plauzibilă este oferită de legea Nr. 8 din 06-04-2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, art. I, „comportament agresiv – efectuarea în mod intenționat de către un conducător de vehicul a unor acțiuni sau manevre succesive, prevăzute la art. 33 alin. (3) lit. d) din prezenta lege, neconforme cu prevederile Regulamentului circulației rutiere sau cu normele de conducere preventivă, prin care acesta creează neîntemeiat obstacole circulației, prejudiciază drepturile altor participanți la trafic sau îi obligă să ia măsuri suplimentare pentru a preveni producerea unui accident sau a nu pune în pericol siguranța traficului;” [2].

Totuși, chiar dacă există o definiție a agresivității, aceasta este descrisă într-o altă lege, și nu în Codul Contravențional. Da, poate în Cod nu ar trebui să ne axăm pe definirea anumitor termeni, dar cred că ar fi necesar adăugarea unei definiții clare pentru agresivitate care ar putea ajuta la evitarea interpretărilor variate și ar oferi un cadru comun pentru evaluarea comportamentelor agresive.

Dacă codul existent nu abordează suficient agresivitatea verbală, ar putea fi util să se adauge termeni care să acopere amenințările verbale sau limbajul agresiv. Adăugarea unor termeni care să detalieze comportamentul agresiv în contexte specifice, cum ar fi agresivitatea în mediul familial sau școlar, ar putea permite o abordare mai focalizată și eficientă. Introducerea unor termeni care să gradueze severitatea agresivității ar putea contribui la aplicarea sancțiunilor în funcție de gravitatea faptei. Termeni care vizează prevenirea repetării comportamentului agresiv ar putea fi adăugați pentru a promova schimbarea comportamentală și evitarea recidivei.

Cauzele și Impactul Comportamentului Agresiv în Trafic

Comportamentul agresiv în trafic poate fi influențat de o varietate de factori care țin de educație, nivelul de cultură și specificul cultural al unei comunități. În cazul Republicii Moldova, există câțiva factori care pot contribui la comportamentul agresiv în trafic, cum ar fi:

Starea proastă a drumurilor și lipsa infrastructurii adecvate contribuie la frustrarea și stresul din rândul șoferilor, ceea ce duce la comportament agresiv în trafic.

Reglementările rutiere nu sunt aplicate sau sunt percepute ca fiind laxiste, șoferii fiind tentați să ignore regulile, generând situații conflictuale și agresive.

Lipsa unei educații rutiere adecvate sau eficiente duce la necunoașterea regulilor și la interpretări greșite, crescând riscul de comportament agresiv în trafic.

Moldova se confruntă cu probleme de urbanizare și trafic intens în zonele urbane. Această aglomerație și stresul asociat contribuie la manifestarea comportamentului agresiv în trafic.

În Republica Moldova, comportamentul agresiv este perceput ca “normal,” acest lucru amplifică problema.

Frustrările legate de probleme sociale și economice pot fi externalizate în comportamentul rutier. Oamenii devin mai irascibili și agresivi în trafic ca o modalitate de a-și exprima frustrările.

Anumite stiluri de conducere agresive sunt acceptate și chiar glorificate în societatea noastră, șoferii adoptând aceste comportamente în trafic.

Există un nivel redus de coeziune socială și încredere între membrii comunității, aceasta duce la un sentiment de “fiecare pentru sine” în trafic, fără respect pentru ceilalți participanți la trafic.

Șoferii au impresia că pot scăpa nepedepsiți pentru comportamentul agresiv în trafic, aceștia fiind mai puțin reticenți să adopte astfel de comportamente

Comportamentul agresiv la volan poate avea un impact negativ semnificativ asupra siguranței rutiere. Acest comportament poate duce la accidente rutiere grave, inclusiv coliziuni frontale, tamponări și răniri sau decese. În plus, comportamentul agresiv poate crea o atmosferă de tensiune pe șosele, ceea ce poate crește riscul de accidente și poate contribui la apariția unor situații periculoase.

Exemple de Încălcări ale Regulilor de Circulație prin Comportament Agresiv

Comportamentul agresiv la volan poate duce la încălcarea regulilor de circulație și la punerea în pericol a celorlalți participanți la trafic. Câteva exemple de astfel de încălcări sunt [3]:

a) deplasarea succesivă de pe o bandă de circulație pe alta sau de pe un rând pe altul, alternând din stânga în dreapta, în scopul depășirii unui șir de vehicule care circulă în același sens;

b) întoarcerea vehiculului prin folosirea frânei de ajutor;

c) pornirea vehiculului de pe loc prin patinarea excesivă, în gol, a roților motoare;

d) circulația cu vehiculul la o distanță foarte redusă față de un alt vehicul, înaintea sau în spatele acestuia, cât și în lateral, ori reducerea bruscă a vitezei de deplasare fără motiv întemeiat, de natură a intimida conducătorul acestuia;

e) folosirea repetată a semnalelor sonore și/sau luminoase de natură a obliga nejustificat conducătorul de vehicul care circulă în față să elibereze banda de circulație;

f) conducerea mopedului sau motocicletei având în contact cu partea carosabilă numai una dintre roți;

g) mersul cu spatele cu vehiculul în scopul intimidării celorlalți participanți la trafic care circulă în spatele acestuia;

h) realizarea intenționată a unui derapaj controlat al vehiculului în vederea întoarcerii sau rotirii acestuia;

i) conducerea intenționată a unui vehicul prin accelerarea repetată a motorului, de natură a stânjeni persoanele aflate în zona drumului public.

Analiza comparativă a prevederilor legislative din Europa la acest subiect

În Germania, conducerea agresivă este pedepsită prin amendă sau închisoare de până la 5 ani, în funcție de gravitatea infracțiunii (Secțiunea 315c, Periclitarea traficului rutier [4]). De asemenea, conducătorii auto pot fi sancționați pentru încălcarea altor reguli de circulație, cum ar fi depășirea vitezei legale sau trecerea pe culoarea roșie a semaforului.

În Spania, conducerea agresivă este considerată o infracțiune și poate fi sancționată cu închisoarea de la șase luni la doi ani și cu privarea de dreptul de a conduce vehicule cu motor și moped pe perioade mai mari de un an și până la șase ani [5, art.380].

În Franța, conducerea agresivă este pedepsită prin amendă și/sau suspendarea permisului de conducere. În plus, autoritățile pot impune măsuri suplimentare, cum ar fi obligarea conducătorului auto să urmeze un curs de conducere defensivă.

În Marea Britanie, agresivitatea la volan poate fi pedepsită cu o amendă de până la 5.000 de lire sterline și cu o suspendare a permisului de conducere. De asemenea, conducătorii auto pot fi trimiși în judecată pentru infracțiuni grave, cum ar fi vătămare corporală sau omor din culpă.

Impactul prevederilor legislative asupra comportamentului în trafic

Prevederile legislative au un impact semnificativ asupra comportamentului șoferilor în trafic. Legislația care tratează conducerea agresivă și încălcarea regulilor de circulație prin comportament agresiv este esențială pentru menținerea siguranței rutiere și prevenirea accidentelor.

De exemplu, în unele state europene, cum ar fi Olanda și Danemarca, amenziile pentru conducerea agresivă sunt foarte mari și pot ajunge până la 10.000 de euro. Aceste amenzi dure pot descuraja șoferii să aibă un comportament agresiv în trafic și să conducă mai responsabil.

În plus, legislația care impune sancțiuni mai dure pentru încălcarea regulilor de circulație prin comportament agresiv poate contribui la schimbarea culturii rutiere și la promovarea unui comportament mai sigur și mai responsabil în trafic.

Măsuri pentru Prevenirea Comportamentului Agresiv în Trafic

O educație adecvată în ceea ce privește regulile de circulație și etica rutieră poate fi primul pas pentru prevenirea comportamentului agresiv în trafic. În acest sens, ar trebui să se acorde o atenție deosebită educației rutiere în școli și să se organizeze campanii de conștientizare a importanței respectării regulilor de circulație.

Pedepsele mai aspre pentru încălcarea regulilor de circulație și comportamentul agresiv în trafic pot fi un alt mod de a preveni astfel de comportamente. Aceste pedepse ar trebui să fie suficient de severe pentru a descuraja astfel de comportamente și ar trebui aplicate în mod consecvent și echitabil. Propunerea de sancțiuni pentru contravențiile săvârșite în trafic prin manifestări de agresivitate ar trebui să fie echilibrată, proporțională și să aibă un caracter educativ pentru a încuraja schimbarea comportamentului șoferilor. Pentru prima abatere, șoferii să primească un avertisment oficial și să fie obligați să participe la un program de instruire rutieră sau la un curs de educație rutieră. Introducerea unei scale de amenzi financiare în funcție de gravitatea comportamentului agresiv- cu cât comportamentul este mai grav, cu atât amenda este mai mare. Alocarea de puncte de penalizare în sistemul de permis de conducere, cu un prag maxim care, dacă este atins, poate duce la suspendarea temporară a permisului. Pentru abateri repetate sau comportament agresiv grav, șoferii pot primi o suspendare temporară a permisului de conducere, cu obligația de a urma cursuri suplimentare de educație rutieră. Ca alternativă la amenzi sau suspendare, impunerea unui număr de ore de serviciu comunitar, cum ar fi participarea la proiecte de siguranță rutieră sau educație civică. Pentru comportamentul agresiv grav, instaurarea unei interdicții de conducere pentru o perioadă determinată, după care șoferul poate solicita reluarea permisului de conducere doar dacă acesta a trecut programul de probațiune și poate enumera nr de ore la psiholog sau alte expertize medicale care să demonstreze că acesta nu va mai comite astfel de contravenții prin manifestări de agresivitate. Introducerea unui sistem de înregistrare a incidentelor, astfel încât șoferii care au fost sancționați pentru comportament agresiv să fie supravegheați mai atent, iar recidivele să atragă sancțiuni mai severe, ar fi un ultim mod de prevenire și combatere a fenomenului agresivității în traficul rutier..

Este important ca aceste sancțiuni să fie aplicate într-un mod consecvent și transparent și să fie parte a unui efort mai amplu de educație rutieră și promovare a unei culturi a respectului în trafic.

Campaniile de sensibilizare pot fi un alt mod eficient de a preveni comportamentul agresiv în trafic. Aceste campanii ar trebui să se concentreze pe conștientizarea consecințelor negative ale comportamentului agresiv în trafic și pe promovarea unei conduite responsabile și respectuoase față de ceilalți participanți la trafic.

Infrastructura rutieră poate juca, de asemenea, un rol important în prevenirea comportamentului agresiv în trafic. Monitorizarea și îmbunătățirea infrastructurii rutiere pot reduce congestia, timpul de călătorie și frustrarea, ceea ce poate duce la o scădere a comportamentului agresiv în trafic.

Concluzii

Conform datelor statistice, în primele 8 luni ale anului 2023, au fost înregistrate 270 cazuri de încălcare a regulilor de circulație rutieră prin comportament agresiv [6], ceea ce ne permite să concluzionăm că dacă anterior, statistica pe acest subiect

nu se efectual, numărul de cazuri înregistrate a ajuns unul atât de impunător că deja necesită o abordare statistică. După analizarea prevederilor legislative referitoare la comportamentul agresiv la volan în diferite state europene, putem concluziona că există o lipsă de uniformitate și consecvență în abordarea în abordarea acestei probleme. Cu toate acestea, câteva concluzii cheie din analiza noastră sunt:

1. Nevoia de definiții standardizate. Este nevoie de definiții standardizate ale comportamentului de condus agresiv în toate statele europene pentru a asigura consecvența în aplicarea legilor și a sancțiunilor.

2. Execuție sporită. Statele trebuie să intensifice aplicarea legilor referitoare la comportamentul agresiv de conducere pentru a se asigura că indivizii sunt trași la răspundere pentru acțiunile lor.

3. Sancțiuni mai dure. Mai multe state trebuie să ia în considerare implementarea de sancțiuni mai aspre pentru comportamentul de conducere agresiv pentru a descuraja persoanele să se implice într-un astfel de comportament.

4. Educație și conștientizare. Este nevoie de campanii sporite de educație și conștientizare pentru a educa persoanele cu privire la pericolele comportamentului agresiv de conducere și consecințele încălcării regulilor de circulație printr-un astfel de comportament.

Referințe bibliografice:

1. Cod Contravențional al Republicii Moldova. [citată 25.12.2023]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139460&lang=ro#.
2. LEGE Nr. 8 din 06-04-2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative Publicat : 28-04-2017 în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, Nr. 134-143 art. 210. [citată 25.11.2023]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=98822&lang=ro .
3. Lista modificărilor la Codul rutier 2022. [citată 03.12.2023]. Disponibil: <https://economie.hotnews.ro/stiri-auto-25333453-lista-modificarilor-codul-rutier-2022-care-sunt-situatiile-comportament-agresiv-traffic-cum-vor-pe-depsite-plus-noi-contraventii-amenzi-ordonanta-monitorul-oficial.htm> .
4. Cod penal german. [citată 03.12.2023]. Disponibil: https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stgb/englisch_stgb.html#p3004 .
5. Cod penal spaniol. Disponibil la: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444&p=20230428&tn=1#a379> . Accesat la data de 03.12.2023.
6. Statistica. [citată 10.12.2023]. Disponibil: <https://esp.md/ro/sobytiya/2023/09/05/statistica-accidentelor-rutiere-moldova-23-000-cazuri-cand-pietonii-au-incalcat..>